

Број: I-ОП-1-41/16
Дана: 17. марта 2016.
Нови Сад

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ЧИСТОЋА“ НОВИ САД

Сентаддрејски пут 3
21000 Нови Сад

Након завршетка поступка по притужби адвоката из Новог Сада, који је захтевао да омбудсман сачува тајност његових личних података, Покрајински заштитник грађана је утврдио постојање неправилност у раду Јавног комуналног предузећа „Чистоћа“ Нови Сад, те сагласно члану 42. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману („Сл. лист АПВ, бр. 37/2014, 40/2014 – испр. и 54/2014), јавном предузећу упућује

МИШЉЕЊЕ

ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад неправилно поступа када предузетницима и правним лицима, чије седиште се налази на адреси стана или стамбеног објекта за који предузетник, односно директор, други законски заступник или члан привредног друштва, као физичко лице, измирује обавезе за извршене комунално-стамбене услуге путем обједињене наплате, односно по издатим рачунима ЈКП „Информатика“ Нови Сад, на којима је наведен као корисник, за услуге сакупљања, транспорта и одлагања отпада, истовремено наплаћује цену утврђену за домаћинства и цену утврђену за приватне предузетнике, односно пословне потрошаче.

Претходно наведено важи под условом да се стамбени простор користи за обављање делатности, односно управљање обављањем делатности, те да поред корисника комунално-стамбених услуга, друга лица немају пријављено пребивалиште на истој адреси, као чланови домаћинства.

Све наведено примењује се и на физичка лица уписана у посебан регистар, која обављају делатност слободне професије, уређену посебним прописом, а који су обвезници плаћања цене за услуге сакупљања, транспорта и одлагања отпада, како је утврђено Одлуком о утврђивању цена услуга сакупљања, транспорта и одлагања отпада („Сл. лист Града Новог Сада“, број 48/2013).

С обзиром на то да сматра да се утврђена неправилност може отклонити, омбудсман јавном предузећу упућује

ПРЕПОРУКУ

Сви корисници комуналне услуге сакупљања, транспорта и одлагања отпада, који испуњавају услове из мишљења омбудсмана, наставиће да за ову услугу плаћају цену утврђену за приватне предузетнике, односно пословне потрошаче, а ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад престаће да наплаћује овим лицима исту услугу за категорију домаћинства, те ће о томе обавестити ЈКП „Информатика“ Нови Сад, како би јавно предузеће које обавља послове обједињене наплате ову ставку уклонило са рачуна обједињене наплате ових корисника.

Образложење

Покрајинском заштитнику грађана обратио се адвокат из Новог Сада, који је захтевао да омбудсман сачува тајност његових личних података, притужбом на рад Јавног комуналног предузећа „Чистоћа“ Нови Сад, јер сматра да вршилац комуналне делатности одржавање чистоће на територији Града Новог Сада поступа неправилно када га, као пословног потрошача - адвоката, задужује рачунима за извршену услугу, коју истовремено плаћа на адреси на којој обавља своју пословну делатност, путем рачуна обједињене наплате, као корисник услуге из категорије потрошача - домаћинства. Подносилац притужбе такође наводи да рачуни јавног предузећа не садрже назив услуге која се наплаћује, што је у супротности са одредбама привредноправних и прописа о заштити потрошача.

У одговору на упућени захтев за изјашњење о наводима притужбе, који је поменуто јавно предузеће доставило Покрајинском заштитнику грађана по допису број 2904 од 3. марта 2016. године, наводи се да ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад своје услуге фактурише у складу са Одлуком о утврђивању цена услуга сакупљања, транспорта и одлагања отпада („Сл. лист Града Новог Сада“, број 48/2013). Предметном одлуком утврђене су цене услуга сакупљања, транспорта и одлагања отпада за домаћинства, приватне предузетнике, пословне потрошаче и викендице. Према Одлуци, адвокати припадају I групи задужења по врсти делатности, а корисници из I групе по врсти делатности плаћају цену у износу од 600,00 динара месечно без ПДВ-а. Важеће цене услуга сакупљања, транспорта и одлагања отпада примењују се од 1. септембра 2013. године. На основу поменуте Одлуке, а сходно члану 28 став 3 алинеја 1 и 3 Одлуке о одржавању чистоће („Сл. лист Града Новог Сада“, број 25/2010, 37/2010 – испр, 3/2011 – испр, 21/2011 и 13/2014), наведене услуге адвокати су дужни да плаћају по основу делатности за коју су регистровани. Такође, у складу са напред наведеном Одлуком, физичка лица су дужна да плаћају услуге сакупљања, транспорта и одлагања отпада, и то путем система обједињене наплате, а на основу броја пријављених чланова домаћинства. У односу на наводе притужбе који се односе на чињеницу да на рачунима ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад није назначен назив услуге која се наплаћује, у одговору је напоменуто да се на рачуну који адвокатима издаје ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад, јасно и недвосмислено може видети да се рачун

односи на „Изношење смећа од мале привреде - I група“, а као доказ ових тврдњи омбудсману је у прилогу дописа достављен препис рачуна за адвокате.

Закон о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“, број 88/2011) прописује: да је управљање комуналним отпадом комунална делатност, односно делатност од општег интереса и делатност од општег економског интереса у смислу прописа о заштити потрошача (члан 2); да скупштина јединице локалне самоуправе одлукама прописује начин обављања комуналне делатности, као и општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника услуга на својој територији, укључујући и начин плаћања цене комуналне услуге, начин вршења контроле коришћења и наплате комуналне услуге и овлашћења вршиоца комуналне делатности у вршењу контроле и мере које су контролори овлашћени да предузимају (члан 13 став 1); да се одлука скупштине јединице локалне самоуправе, која прописује општа и посебна права и обавезе вршилаца комуналне делатности и корисника комуналних услуга непосредно примењује на све уговорне односе вршилаца комуналне делатности са корисницима комуналних услуга као општи услови пословања (члан 13 став 2); цене комуналних услуга се одређују и на основу начела непостојања разлике у ценама између различитих категорија потрошача, сем ако се разлика заснива на различитим трошковима обезбеђивања комуналне услуге (члан 25 став 1 тачка 5); ако се за различите категорије корисника комуналних услуга примењују различити методи обрачуна, водиће се рачуна да цена буде сразмерна са трошковима пружања те услуге (члан 25 став 2).

Законом о облигационим односима ("Службени лист СФРЈ", 29/78...57/89, "Службени лист СРЈ", број 31/93 и "Службени лист СЦГ", број 1/2003 – Уставна повеља) забрањено је вршење права из облигационих односа противно циљу због кога је оно законом установљено или признато (члан 13 став 1); у заснивању двостраних уговора стране полазе од начела једнаке вредности узајамног давања (члан 15 став 1); те ко је исти дуг платио два пута, па макар једном и по основу извршне исправе, има право тражити враћање по општим правилима о стицању без основа (члан 212).

Одлуком о одржавању чистоће („Сл. лист Града Новог Сада“, број 25/2010, 37/2010 – испр, 3/2011 – испр, 21/2011 и 13/2014) прописују се услови и начин организовања послова у вршењу комуналне делатности одржавања чистоће, на територији Града Новог Сада, између осталих, и начин наплате цене за одржавање чистоће (члан 1 став 1 алинеја 4); одржавање чистоће обавља јавно комунално предузеће основано за обављање те комуналне делатности (члан 3); корисник, у смислу ове одлуке, је физичко лице, правно лице и предузетник, као власник, инвеститор или купац стамбеног и/или пословног објекта или просторије (члан 4); корисник је дужан да предузећу плаћа цену за извршену услугу (члан 19 став 1 тачка 8); корисник плаћа цену за услугу одржавања чистоће; цена услуге одржавања чистоће одређује се у зависности од врсте корисника, потребног броја одговарајућих посуда, карактеристика отпада и учесталости услуге, као и од дужине и услова транспорта отпада и осталих околности које утичу на цену; цене услуге одржавања чистоће одређује Управни одбор

предузећа, и то за домаћинство - по члану домаћинства, за викендицу - у паушалном износу од 10% од цене предвиђене за прву групу предузетника, за предузетнике - по групама према претежној делатности у паушалном износу, и за правна лица по површини пословног објекта или просторије и површини грађевинског земљишта око пословног објекта у коме се обавља делатност; цена услуге утврђује се Ценовником који доноси Управни одбор предузећа, а на који Градско веће даје претходну сагласност (члан 30).

Одлуком о утврђивању цена услуга сакупљања, транспорта и одлагања отпада („Сл. лист Града Новог Сада“, број 48/2013) предлаже се да се утврде цене услуга сакупљања, транспорта и одлагања отпада: за домаћинства – по члану домаћинства 147,90 динара месечно; за приватне предузетнике у паушалном износу – I група 600,00 динара месечно, II група 1.300,00 динара месечно, III група 1.942,00 динара месечно, IV група 2.250,00 динара месечно, V група 2.586,00 динара месечно; за пословне потрошаче - пословни потрошачи који имају више пословних јединица продајно-услужног карактера, за сваку пословну јединицу плаћају месечни паушал по врсти делатности утврђене за приватне предузетнике; правна лица по површини пословног објекта или просторије и површини грађевинског земљишта око пословног објекта у коме се обавља делатност 11,78 дин/м²; пословни потрошачи чија је месечна фактура нижа од паушалне цене I групе приватних предузетника, плаћају цену као приватни предузетници I групе у износу од 600,00 динара месечно; за викендице – 60,00 динара месечно (цена у паушалном износу од 10% цене предвиђене за прву групу предузетника). На овај предлог цена, Градско веће Града Новог Сада донело је Решење о давању сагласности на цене услуга сакупљања, транспорта и одлагања отпада, број: 352-1/2013-2517/A-II од 28.8.2013. године и Решење о измени Решења о давању сагласности на цене услуга сакупљања, транспорта и одлагања отпада, број: 352-1/2013-2157-1-II од 4.9.2013. године.

На основу утврђеног чињеничног стања, те одредби релевантних законских прописа и других општих аката, Покрајински заштитник грађана је закључио да предузетници и правна лица који ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад, за услугу сакупљања, транспорта и одлагања отпада, плаћају цену утврђену за приватне предузетнике, односно пословне потрошаче, а чији оснивачи, односно предузетници – физичка лица, директори и други законски заступници, за стамбени простор на адреси регистрованог седишта, у којем обављају делатност, за исту услугу плаћају цену утврђену за домаћинства, исти дуг плаћају два пута, што је правно недопустиво и представља разлог за враћање по општим правилима о стицању без основа.

Понуђено решење из мишљења и препоруке омбудсман сматра целисходним, како би се избегли трошкови евентуалних судских спорова, по тужбеним захтевима за враћање више плаћеног, а услове стварног обављања делатности и непостојања више пријављених чланова домаћинства у предметном стамбеном простору, потребним ради избегавања могућих злоупотреба.

У прилог мишљењу омбудсмана наводимо став суда изнет у одговорима на питања трговинских судова који су утврђени на седницама Одељења за привредне спорове, одржаним дана 5.10, 25.10, 7.11. и 14.11.2006. године и на Седници Одељења за привредне преступе и управно-рачунске спорове, одржаној дана 20.09.2006. године, објављен у Судској пракси трговинских судова - Билтен број 3/2006 – стр. 17:

„Уколико корисник стана обавља пословну делатност у стану, а одлуком је направљена разлика између корисника, комуналне услуге треба обрачунати за пословни простор јер није битна намена простора већ за шта се он заиста користи. У сваком случају треба имати у виду како је одлуком јавног предузећа предвиђена наплата услуга.“

Омбудсман сматра да наводи притужбе који се односе на изглед рачуна нису основани, с обзиром на то да је вршилац комуналне делатности доставио одговарајући доказ да изглед и садржина рачуна испуњава услове одређене одредбама релевантних привредноправних и прописа о заштити потрошача.

Позивамо вас да, у року од 15 дана од дана пријема овог мишљења и препоруке, обавестите Покрајинског заштитника грађана о предузетим мерама.

С поштовањем,

ПОКРАЈИНСКИ ОМБУДСМАН

Анико Мушкиња Хајнрих